

HELGE ALMÅS
HÁNNOLUOHKKÁ 6,
9520 GUVDAGEAIDNU

20.05.95

DEN SAMISKE TEKSTEN I GEORG BJØRNES` DAGBOK

Sendt av Odd Lønø, Oslo, til Hans Lindkjølen, Målselv.

FORSØK PÅ Å GJØRE OM TEKSTEN TIL STANDARD NORDSAMISK MED EN OVERSETTELSE TIL NORSK

Lørdag 5. november. *Sida 8.*

Mu skihpárat ledje atnit hirbmosit suddun go mun 9. ja 10. mannan mánus ledjen čállán ahte sii eai bargan daid bargguid maid mun ledjen sin gohčon. Tromsaverdde uhkidii mángga láhkái, muhto in mun sihkkon liikká eret dan čállaga girjjis, dan dihte go dat leige mu geatnegasvuhta čállit buot mii dáhpáhuvvá. Mun ferten dán lágáš ášši čállit sámegillii ahte dii eai galgga áddit lohkat. Mu nubbi skihpár ruottelaš ii lean nu alla son lea šiega olmmoš, iige son lean riekta dearvvaš 10 don mánus.

Norsk oversettelse:

Mine kamerater syntes det var fryktelig galt da jeg 9. og 10. forrige måned hadde skrevet at de ikke gjorde de arbeidsoppgavene som jeg hadde pålagt dem. Tromsøkameraten truet på mange måter, men jeg strøk likevel ikke bort det stedet fra boka, fordi det var jo min plikt å skrive alt som skjer. Jeg måtte skrive den slags ting på samisk så de ikke skulle forstå å lese. Min andre kamerat svensken var ikke så han er et godt menneske, og ikke var han helt frisk 10. den måneden heller.

Før Mandag den 9. *Sida 11. 8. januar.*

Mun goalmmát almmái - Tromsaverdde áigu go čuvggoda dan máde guoddit min ja mannat Isavutnii gos son áigu bargagoahtit; Mun lean gieldán su, ja dadjan ahte sus ii leat lohpi dan bargat dan dihtii go son lei kontrávtta čállán redariin Tromssas ahte son áigu leat min mielde geasi rádjái. Oaidnit dal maid son dáhká.

Norsk oversettelse:

Vår tredje tromsøkamerat vil når det lysner såpass forlate oss og dra til Isfjord der han ønsker å begynne å arbeide; Jeg har nektet ham, og sagt at han ikke har lov til å gjøre dette fordi han hadde skrevet kontrakt med rederen i Tromsø at han skal være med oss til sommeren. Vi får se hva han gjør.

Side 9 av 5. II.

Kfr. 25 - 9 - 1926.
Widebay, H. grvest
"sumar"

DAGBOK
for
GEORG BJØRNES
fra
OVERVINTRING I WIDEBAY
1921 - 22.

---0oo0---

Den 7. opsatte 16 rævfælder paa vestsiden av Østfjord, hvor man ogsaa skjæt en ren.

Oktober 1921.

Lørdag 8.

Fint stille veir med let overskyet luft, meget drivis i Østfjorden. Vi har været hjemme og arbeidet med forskjellige ting.

Søndag 9.

Blik stille litt frost og let overskyet luft. Barometret staar paa uforanderligt. Frisk vind av n.vest om ef.md. Vi rodde kl. 7.40, over til vestersiden av bayen (fjorden) hvor den ene mand skulde tilse fældene og ro hjem naar han blev færdig, og den anden skulde være med mig indover fjorden langs vestersiden for at hente en baat som vi hadde lat ligge igjen itilfælde av at mandskapet paa M/K "Roal" skulle være nødsagen til at returnere samme veien tilbake som de gik. Men da begge negtet at være med, Hanson var dog ikke frisk, var jeg nødsagen til at gaa alene. Kommen indover efter ca. 3 timers hurtig marsj fik jeg baaten arbeidet paa sjøen efter meget besvar. Til at begynde med var veiret fint og jeg avanserte hurtig utover fjorden, men da jeg naadde holmene begyndte det blaase en frisk motvind, som øket paa etterhvert; jeg slet mig dog til vraket av "Oland" hvor jeg maatte sætte baaten paa land og gaa resten av veien hjem. Jeg var paa den turen i ca. 10 timer. Hadde jeg faat hjelp av en av kameraterne, saa var jeg naad hjem før vinden kom. Fangsten blev en hvitrasv.

Witebay den 9. oktober 1921.

Georg Bjørnnes.

Mandag 10.

Storm av n.vest skarp frost og overskyet luft. B. paa uforanderligt. Jeg og Hanson gik indover til vraket "Orlando" og opsatte 28 fælder, samt drog op baaten som jeg maatte efterlate igaar, den var uskat trots den svære paalandstorm som var i nat. Vi saa 2 hvittræve paa veien. I mellem tiden skulde Henry Johansen gaa utover og sætte op 11 rævfælder men da vi kom hjem viste det sig at han ikke hadde gjort det ham paalagte arbeide. Det er nu anden gang han negter at utføre arbeide som blir ham paalagt.

Jeg brøt øp igår ~~og~~ sek kul av de kulfeltene som vi opdaget den 21. september paa vest~~siden~~ av Østfjorden Hvitebay. Av de kullene tok vi idag med os nogen stykker for at prøve om de brænder. De brændte utmerket.

Tirsdag 11.

Spak vind av syd, overskyet luft med taake og fin regn, det har sned inat saa marken er hvit. Klarnet litt op ut paa dagen. Hanson og Johansen gik utover for at sætte op 3 a 24 fælder; imellemtiden var jeg indover til nærmeste dal og satte op en rævfælde og la ut et rævjern. Resten av dagen har jeg ordnet mig til at gaa utover til den ytterste bistationen ved isfjeldet ca. 6 mil herfra for at fange ræv der i den første tid ca. 1½ md. forelsbig, og hvis det viser sig at være en god plass, da skal jeg fange enda lengere. I mellemtiden skal Hanson og Johansen passe terængtet fra mellomste bistation til vraket "Orlando", de ialt ca. 90 fælder og et rævjern at tilse. Jeg har ogsaa undervist de om forskjellige ting vedrørende rævfangsten saa jeg håper at de nu kan klare sig paa egen haand.

Onsdag 12.

Spak sydlig vind, luften overskyet og mildveir. Jeg gaar idag utover til nærmeste bistation og fortsætter derfra i morgen. Han-

Tirsdag den 1. november.

Storm av nøst med taake og skarp frost. Jeg og Hanson har arbeidet med forskjellige ting. H. Johansen har voldsom tandpine.

Onsdag den 2.

Veirforhold som igaar, kun med den forskjeldat vinden maaske er litt mere nordlig. Hele Hv.bay er nu fuldpakket av is. Vi har holdt os hjemme og utført forskjellige arbeider. Johansen er i bedring.

Torsdag den 3.

Storm av nord med klar himmel og skarp frost. Vi maa holde os hjemme og fyre i ovnen med kul hele dagen.

Fredag den 4.

Samme voldsomme veir som igaar. Vi maa derfor fremdeles holde os hjemme. Har gjort 2 selvskut færdige til bjsrnnen.

Fredag den 4.

Samme veirforhold som før. Har været oppe paa baken og set utover mot holmen. Skuterne synes etter masternes stilling at ligge som tidligere. Mange smaa vaaker ses fra holmen og indover til lagunen, for øvrigt er hele bayen fuld av sammenskrut is.

Lørdag den 5.

Vinden litt spakere, blev godt veir om eft. Var dog ikke ute og gik. Skulde sætte op et selvskut paa lagunen men da det ikke fandtes brukbar sne maatte jeg vente til en anden gang. Har tænkt at gaa utover til isfjeldet imorgen hvis veiret tillater.

Av forskjellige grunde skriver jeg nedenstaende, av hvilke jeg tar avskrift oversat paa norsk, paa et annet sprok.

Mo skiparat ledji adni hismasit setan gaa man 9. ja 10. manan manas ledjin kjolan ate si er bargan dai bargoi mai mon ledjin sin gebsjon. Tromsavegit okidi manga laksei, maetto in mon sikqñ lika erit

Søndag den 8. januar 1922.

Idag vindstille, klar luft og md.skind. Det har været storm av s.vest og lindveir med regn de sidste 4 dage. I gaar var jeg og Hanson tur over Østfjorden og tilsaas fældene, fangsten blev en ræv som var uten hale.

Min goælmat almai-Tromsavesitaiga gaa sjogoda dan meiri gorid min ja manat Isavani ^dgaas son aiga barga goatit; Mon læin geldan son, ja dadjon atte so i leit læpi dam bærgot dangditti gaa son bi kontrævta sjolan redorin Tromsas at son aigaleit min meeldi geisi rætjæi. Voainit dal mai sogn daka.

Mandag den 9.

Sydøstlig vind let overskyet luft, litt md.lys og mild veir. H.J. var indover til vraket av "Orlando" og tilsaas fældene, men fik ingen ræv. Imorgen tidlig gaar jeg og E.H. utover til isfjeldet, hvis isforholdene er gunstige gaar vi maaske til A.D. bay og kanskje helt til K. Foster til Anton Einarzen. Alt vel ! G. B.

Onsdag den 18.

Jeg og Hanson kom hertil idag, vi har været utover helt til Torenfældene ved ytterste isfjeld , fangsten har været daarlig, kun en eneste blaarev paa 71 fælder og 2 jern paa 1 md. Vi har set nogen rævspar utover langs Hv. bays østre side, men de rævene som nu er igjen er saa "lure" at det er vanskelig at fange. Det har været mildvær og voldsomme storme av syd hele tiden medens vi har været borte, i de to sidste dage har barometret staat paa "meget smugt". Hvite bay er fri for is helt til mellemste isfjeld der fra indover er isen blank og glat.

Fredag den 20.

Vindstille, taakerand over fjeldtoppene og mildvær. Barometret staar paa smugt. Hanson og jeg har daarlig fottsi, blir det ikke snart sne, saa sliter vi snart op det vi har igjen.